

Statinlerin erektil disfonksiyon üzerine olan etkisi: Randomize çalışmaların metaanalizi

Kostis JB, Dobrzynski JM.
J Sex Med 2014;11: 1626-35

Erektil disfonksiyon (ED) ileri yaştaki olgularda oldukça yaygın olup özellikle metabolik sendrom, diabetes mellitus ve kardiyovasküler hastalığı olanlarda daha belirgindir. Erektil disfonksiyon sadece psikojenik nedenler ya da prostatektomilere bağlı değil sıklıkla endotelial disfonksiyona ikincildir. Aterosklerotik hastalıkla ED, diabetes mellitus, sigara içimi, obezite, hipertansiyon, hiperkolesterolemi ve endotelial disfonksiyon gibi benzer risk faktörlerini içermektedir. ED tanısı olan olguların bir kısmına statinler reçete edilmektedir. ED, koroner arter hastalığı, serebrovasküler hastalık ve periferik vasküler hastalık gibi olgular arasında daha sık görülmektedir. Statinler düşük dansiteli lipoprotein (LDL) seviyesini düşürerek ve nitrik oksit varlığını artırarak endotelial disfonksiyonu düzeltmektedirler. Statinler kardiyovasküler mortalite ve morbiditeyi azaltırlar. Buna bağlı olarak statinlerin ED'yi düzeltebilecekleri söylenebilir. Buna karşın, çalışmalarda statinlerin ED'ye neden olabilecekleri de belirtilmektedir. Çalışmalarda statinlerin ED üzerine olan etkileri ile ilgili karşıt görüşler olduğundan araştırmacılar bu durumu daha net olarak ortaya koymak için metaanaliz yapmışlardır.

Geniş literatür taraması sonrası 116 çalışma içerisinden takiplerin tam olduğu toplam 11 randomize çalışmada 713 olgu araştırılmıştır. Bu çalışmalardaki ortalama olgu sayısı 64.8 olarak belirtilmiştir. Ortalama takip süresi ise 4.2±1.8 ay olarak belirtilmektedir. Başlangıçta ortalama 133.9±17.5 mg/dL olan LDL seviyesinin statin tedavisi

sonrası 90.4±18.6 mg/dL olduğu görülmüştür. Kontrol grubunda ise başlangıçta 130.7±18.7 mg/dL olan seviyenin takiplerde 128.8±19.2 mg/dL olduğu anlaşılmıştır. Ortalama yaş 57.2±4.3 yıl (median: 57.4 yıl) olarak saptanmıştır. Değerlendirilen olguların %7.1±9.1'inde diabetes mellitus olduğu saptanmıştır. Bu çalışmaların sonunda, statin kullanımı sonrası Uluslararası Erektil Fonksiyon İndeksinin (IIEF) kontrol gruplarına göre anlamlı olarak arttığı (3.4 puan) belirtilmiştir. Bu araştırmanın sonunda LDK kolesterol seviyesinin düşmesinin endotelial disfonksiyonu azaltarak ereksiyonu arttırdığı belirtilmiştir. Yine pleotropik etkiye bağlı olarak statinlerin antioksidan ve nitrik oksit seviyesini arttırdığı ve buna bağlı olarak ED'nin düzeldiği belirtilmektedir. Yine, statinlerin ED'ye neden olan kardiyovasküler hastalık ve paralizisi gibi benzer risk faktörlerini azalttığı gösterilmiştir. Massachusetts Yaşlanan Erkek Çalışması (MMAS) yaşam tarzı değişikliklerinin ED'yi önlemede oldukça önemli olduğunu göstermiştir. Bu yaşam tarzı değişiklikleri IIEF skorlarında 2.4 - 3.1 puanlık artışlara neden olmaktadır. Bu metaanalizde araştırmacılar statinlerin vasküler patolojiyi düzelterek ya da testosteron seviyesini düzenleyerek etki ettiklerini speküle etmişlerdir.

Çeviri

Prof. Dr. Fikret Erdemir

**Gaziosmanpaşa Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Üroloji Anabilim Dalı**